

izhaja vsak terek, četrtlet in
sobota. — Cena: Za celo leto 35 K,
za pol leta 28 kron, za četrt leta 14 K,
za 1 mesec 5 kron. Posamezne
številke stanejo 30 vinarjev.
Na pismene naročbe brez pošiljate
obara se ne moremo ozirati.
Naročniki naj pošiljajo naročnino
po poštni nakaznici. Reklamacije
vse liste so poštnine proste. Ne-
ankirani dopisi se ne sprejemajo.
Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo
se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju,
Strossmayerjeva ulica št. 3.
Oglasi se računajo po porabljenem
prostoru in sicer: za navadne oglase
po 45 v od 1 mm, za poslana, na-
znanila občnih zborov, naznanila o
smrti, zahvale itd. 75 v od 1 mm, za
reklamne novice med tekstem 35
od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste)
8 K. Pri večkratnih objavah popusti.
Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Občinske volitve.

Ta beseda bi ne smela biti nobe-
nemu sodržavljani zoperna. Državljan,
ki na sebe kaj drži, bi moral spoštljivo
poslušati ta poziv. Nič ni bolj častno
nego ta posej, h kateremu občane zdaj
vabimo. Če se rabi včasih v ti zvezi
beseda volilna borba, ne sme se misliti,
da hočemo izzvati surove strasti ali
prepire, ampak plemenito tekmovanje.
Če bi bilo vse eno, kdo zastopa naš
napredek v občini, moglo bi se izbrati
odbornike z žrebom. Ker pa ni vse
eno, ali so zastopniki naše skupnosti
najmanj, ali srednje, ali najbolj sposobni
soobčani, treba pazno izbirati ali voliti.
Poziv na ljudsko odločitev po najboljši
vesli je tako važna stvar, da se zago-
varja celo volilna dolžnost. Menda pri
nas ne bode ukazana, ker se povdarja,
da je volitev kaj vredna le, če je prostovoljna.
Pravo zaupanje se komu izkaže
le, če je volilec nevezan.

Deželne vlade so dobile naročilo
pripraviti volitve in so že začasno
sestavile imenike. Ti se še ne morejo
smatrati kot popolni. Občinski uradi
bodo dobili gotovo še enkrat naročilo,
da jih uradno dopolnijo, ker se bodo
še spremenile merodajne določbe. Ka-
kor čujemo, hoče osrednja vlada, da
se vpišejo kot volilci še vsi prostovoljci,
ki so se borili za svobodo domo-
vine. Tudi splošna določba o potreb-
nem izkazu bivanja v občini se bode
skržila od dveh let najmanj na eno
leto. Glede obsega volilne pravice pri
ženskah istotako še ni padla v mini-
sterstvu zadnja beseda. Razpravlja se
zdaj že o volilni pravici za državni
zbor. Nekateri določbe bodo sprejete
iz dotičnega volilnega reda kratkim
potom v občinske volilne rede. Če bode
se ob enem prepovedalo poslužiti se
prižnice ali spovednice za agitacijo,
tega naj ne vzamejo nekterniki kot
neprijazno določbo, bodimo si enaki.

Ne ve se, kdaj bomo imeli eno-
tne, od narodnih zastopnikov, potrjeno
ustavo. Ne moremo čakati na njo glede
občinskih volitev morebiti leto ali več,
če se edinstvo in delavnost državnega
zboru ne da takoj doseči. Narod se je
že v mnogih stvareh zedinil, dajmo mu
čas, da se zbere in reši še daljne na-
loge. Zato pa ne opustimo ureditve
naših občin, če tudi le z začasnimi vo-
lilnimi redi. Nekteri so bili že davno
nepotrpežljivi, da se ljudstvu ni dala
svoboda volitev. Ko jih zdaj demokrati-
ska vlada prinaša, ne bodimo malenkostni
in poslužimo se jih. Ne vprašajmo,
po katerem predpisu se vpeljuje red,
veselimo se, da red prihaja. Koli-
ko se je govorilo o potrebi enakosti
vseh volilcev brez ozira na davek, ali

Škandal.

(Sladko-kisel spomin.) — Vinko V. Gaberc.

Februarja leta 1915 me je doletelo,
da bi moral tudi jaz kot črnovojnik dati
cesarju, kar si je domišljeval, da je nje-
govega. Odriniti sem moral k telegraf-
skemu polku v St. Pölten blizu Dunaja,
kjer se je zbiralo vojaštvo iz vseh dežel
Avstro-Ogrske. Vsak polk je namreč mo-
ral oddajati po nekaj ljudij. Tako je pri-
šlo, da smo štelil koncem vojne pripadniki
telefonskega polka baje že 80.000 glav.
Oj kadra v Mariboru nas je dne 1. febr.
odšlo osem, med temi dva z znakom eno-
tetnikov.

V St. Pöltnu so nas hitro prebrali, za
silo — ampak res za skrajno silo — ob-
jekti in porazdelili v kompanije. Mene so
vrgli v bližnji Grafendorf, kraj nesrečne-
ga spomina, kjer se je začela gonja v ime
patriotizma proti vsem onim, ki niso bili
toli vzvišeni, da bi se mogli prištevati
Nemcem ali Madjarom. Bili smo kaj sla-
bo opremljeni. Predno pa začnem slikati
dogodke in razmere, mi bode dovoljeno
steriti ovinek in pokazati, da smo bili ta-
ko izpremenjeni, da nas ni bilo poznati.

Nekega dne — bilo je menda prete-
kle že deset dni od našega prizvanja k

visokost davka. Zdaj je enakost tu,
pozdravimo jo.

Povdarjalo se je, da mora biti
volitev svobodna in zato tajna in takšno
se objublja sedaj. Tudi mnenje manj-
šine naj bi se spoštovalo in vsled tega
po volilnem redu uvajamo proporc.
Zaradi tega ni treba razburjenja nobeni
skupini ali stranki. Če ne bode dobila
vseh odbornikov, dobila jih bode vsaj
nekaj. Ne moremo dovolj nujno opo-
zarjati, kako važne so baš zdaj volitve.
Prehrana, preskrba z nujnimi po-
trebščinami bode žalibog vsled sploš-
nega pomanjkanja še dolgo na dnev-
nem redu. V čast si naj štejejo občani,
ki so izvoljeni kot odborniki, da dobi-
jo usodo občine v tem času v roke.
Naj se uveljavi v našem javnem živ-
ljenju pravi demokratizem, seveda pred
vsem v občini. Na podlagi reda v ob-
čini hoče demokratska vlada sestaviti
ljudska zastopstva za večja okrožja
občin in podati ljudstvu namesitilo za
deželne zборе. Zato tolika važnost teh
volitev.

Dolžnost vsakega demokrata je
torej, da se sestavijo iz najboljših mož
kandidatne liste pravočasno. Poduk o
postopku dospe našim županstvom in
javnosti kar najprej. Kolikor je na de-
želni vladi ležeče, hoče vse storiti, da
pridemo do volitev kar najprej. Z vsi
ostrostjo se bode vlada obrnila zoper
one, ki bi motili izvršitev volitev. Vlada
hoče poklicati narod k sodelovanju,
ker le z združenimi močmi bomo zmogli
velike naloge. Naš narod naj pokaže s
prvimi občinskimi volitvami, da je zrel,
da je vreden priznane mu samostoj-
nosti, ki se je hoče poslužiti z dejanjem.

Gromovnik Nitti v Vrhovnem svetu v Parizu.

Iz sovražnega časopisja, italijanskega
in nemškega, so se pred štirinajstimi
dnevi razširile v Jugoslavijo vznemirja-
joče vesti o »ultimatu«, ki ga je Vrhovni
svet v Parizu glede Jadranskega vpraša-
nja zastavil naši državi. Porazno so učni-
kovala ta poročila na nas, zakaj Slovani
živimo še vedno v »duševnem bojkotu«,
tako da minejo tedni, predno zvemo, ka-
ko presojajo taka važna vprašanja nepri-
stranski časniki v Franciji in drugih zvez-
nih državah. »Journal des Débats« piše
dne 23. januarja o zadnji Nittijevi bombi
tako-le:

»Časniki poročajo o grozili izjavi
Nittijevi, ki jo je italijanska delegacija
objavila v časopisju. Nitti žuga, da bo za-
hiteval natančno izvršitev londonske po-
godbe izza aprila 1915., ako v torek, dne
20. januarja, ob uri, ko se ima odpeljati z
vlakom v Rim, jugoslovanska vlada ne

polku — stojim z nekimi novimi tovariši
pred našim stanovanjem. Razmišljali
smo, kedaj bo konec vojne. Govorili smo
o možnostih, ki se nam obetajo, o karijeri,
ki nas morda čaka in z navzočim Če-
hom sva v mislih gotovo že videla sre-
čen vzršetek, o kojem sva upala, da ni
daleč.

V tem pride druga skupina. Došleci
so nas imeli srečati. Eden onih je poznal
enega naših. Pozdravili smo se in ona
dva sta se razgovorila. Zazdelo se mi je
čudnim, da me neki drug črn mož s čr-
noobrobjenim ščipalnikom prav inten-
zivno ogleduje. To me je zanimalo. Za-
čel sem ga tudi jaz motriti, pa nisem ve-
del, kam bi ga dal. Zdadci me on nemški
ogovori: »Oprostite, takega le gospoda
sem jaz v Celju poznal.« — Bo že res,
mi odgovorim, jaz se tudi spominjam
sličnega človeka. — Sedaj sva se spo-
znala. Jaz sem bil istinito jaz, on pa v
Celju in na daleč obče znani g. Franc Ka-
lán, trgovec s premogom, vulgo Kohn
imenovan. Bila sva že stara znanca, pa
se vendar nisva poznala — radi unifor-
me.

Pa naj opišem svojo opremo. Obža-
lujem, da me ni videl akademski slikar
Smrekar; ne dvomim, da bi me bil —
Avstriji v zasmeh — ovekovečil v svo-

bo »podpisala in sprejela brez vseh pri-
držkov« kompromisni predlog, ki se je
sestavil v Vrhovnem svetu.

Treba je najprej pripomniti, da ta iz-
java takrat še ni bila ne objavljena, ne
notificirana jugoslovanski delegaciji, ki
je o njej vedela le iz časopisov. Taka iz-
java bi bila tem manj priporočljiva, zakaj
ministrstvo Millerandovo ima naravno
željo, da prej prouči situacijo, predno za-
vzame svoje stališče v tem vprašanju. —
Razentega prinaša enostavna izvršitev
londonske pogodbe še preračunavanje
drugih vprašanj, kakor pa samo odstop
ozemlja Italiji. Tudi ni Vrhovni svet do-
ločil kabinetu v Beogradu roka za odgo-
vor in torej Nitti ni upravičen, določiti
ga kar sam. Končno se zdi, da se Nitti
prav nič ne briga za mnenje vlade Zdru-
ženih držav, ki imajo vendar gotovo vlo-
go v tej zadevi.

Odgovor ministrstva v Beogradu je
dospel v torek v Pariz čez Curih, štiri-
indvajset ur pozneje, ko je bil odposlan.
To zamudo so povzročili, kakor se zdi,
snežni zameti, ki so ovirali brzojavno
zvezo. Jugoslovanska delegacija se je
vzlic pozni uri takoj sestala ter sestavila
odgovor, ki se bo danes izročil Vrhovne-
mu svetu. Ona ne objavi časopisom po-
prej ničesar, dokler ne sprejme odgo-
ra Vrhovni svet. Vendar toliko moramo
reči, da je odgovor jasek ter našteva po-
trebne podatke točko za točko. Jugoslo-
vanska vlada ne zahteva oblasti v nobe-
nem mestu ali občini, ki ne bi bila očitno
slovanska. Brezdvomno pa tudi ne pri-
staje na vse italijanske revendikacije
(zahteve povrnitve); sicer pa bi se veli-
ko teh zahtev moglo predrugečiti, ne da
bi bila Italija oškodovana. Na vsak način
je dolžnost Francije in Anglije — Zdru-
ženih držav še ne omenjamo — da pomir-
jajoče vplivajo na obe stranki ter ne gro-
zijo samo eni izmed obeh.

Težko je tudi razumljivo, kako naj
bi majhno mestece, kakor Reka ali Zadar,
imelo svoje posebno diplomatsko zastop-
stvo; dosti bolj naravno bi bilo, ako bi
neodvisnost ali avtonomijo teh mest po-
stavili pod nadzorstvo in zaščito Zveze
narodov. Prav tako ni razumeti, kako
naj bi ločili od zaledja Luko ob desnem
bregu rečice, ki loči Reko in Sušak. To
pristanišče je bilo zgrajeno posebno za
promet z lesom iz Hrvaške ter služi za-
jedno trgovstvu mesta.

Ta trezna in stvarna sodba franco-
skega časopisja je pač živo nasprotje ba-
hati laški kričavosti, ki je povzročila to-
liko vznemirjenja. Kakor že neštetokrat
ponre, se je tudi sedaj ob »definitivni«
rešitvi Jadranskega vprašanja pokazal
sosed Lah v svojem pravem značaju: ve-
liko groma, pa malo dežja! — r.

jem albumu. Resnici na ljubo pa moram
priznati, da bi se s trudom pač bila dala
dobiti tudi kaka boljše erarska uniforma;
a vsi, ki smo bili sovražniki države, smo
imeli bolesto manjho, izgledati kot ce-
sarski landšturm, čim možno grd in ne-
varen. Nadjali smo se skorega konca, a
ko smo tekom službovanja videli, da ga
še le ne bo tako kmalu, smo se drug za
drugim scivilizirali. Početkom smo po
dovršeni dnevni službi hodili po gostil-
nah kot elita beračev sebi v tih zado-
voljstvo, prebivalstvu pa v svarilen vz-
gled, do kam lahko pošten človek propa-
de, če se je zapisal cesarju. »Če ni cesar-
ja nas sram« — smo pravili — »je nas go-
tovo njega.«

Pri razdelitvi monture sem dobil hla-
če, ki so bile za kratke dokolenske pre-
dolge, za dolge vojaške hlače pa veliko
prekratke; segale so namreč le nekoliko
pod meče. Bluzi je bila kuriozum. Roka-
vi tako kratki, da jih le zmanjkalo tam,
kjer bi moral imeti enoletniške trakove;
in zato sem imel te prišite skoroda okoli
laktov in sicer tako površno in ohlapno,
da sem že s tem dokazoval, da sem s fi-
go v žepu zaprisegel le za provizorno
službo. Pod levo pazduho dole do roba
bluze se je odlikovala na umazanostem
suknu široka krpa močno druge barve;

Uspeh potovanja ministra Kristana.

Minister Kristan se je pred kratkim
vrnil s službenega potovanja iz Dunaja,
Prage in Berlina. Klerikalni listi so ga ra-
di tega potovanja dnevno napadali, češ,
da zapravlja državni denar in da naroču-
je ničvredne lokomotive. Urednik bel-
grajske »Pravde« je imel glede tega po-
tovanja z ministrom Kristanom pogovor,
v katerem je pravil minister Kristan
med drugim sledeče:

Potoval sem v spremstvu direktorja
žel. g. Savčiča, načelnika g. Pavloviča in
dveh sekretarjev. Na svojih službenih po-
tovanjih, zlasti pa v Bosni, sem konstatir-
al, da v novih premogovnikih ne more-
jo začeti z delom, ker primanjkuje za
transport vagonov in lokomotiv. Tudi
lesna industrija ne more delovati, ker ni-
ma vagonov. Treba je torej predvsem u-
rediti železniški promet. Zato pa rabimo
zadostno število lokomotiv in delavnice
za popravo in graditev železniškega ma-
terijala. Radi tega sem tudi odpotoval v
Avstrijo, Čehoslovaško in Nemčijo. Opo-
zarjam na žalostno deistvo, da v Jugo-
slaviji ne obstoji niti ena tovarna za po-
pravo lokomotiv in vagonov.

V Avstriji sem dobil na posodo 50
lokomotiv, 20 jih je že prevzetih, ostale
prevzamemo v najkrajšem času. Poleg
posojenih 50 lokomotiv, kupil sem tudi
nekaj novih lokomotiv, mnogo orodja in
drugega železniškega materijala. Z raz-
nimi tovarnami smo sklenili pogodbe ra-
di poprave lokomotiv in vagonov in na-
bave rezervnih delov in pogodb za na-
pravo mostov, ki so potrebni v Srbiji.
Na Češkem smo stopili v dogovor s to-
varnami »Škoda«, »Ringhofer«, »Češko-
Moravsko« in drugimi radi poprave va-
gonov in lokomotiv, naprave rezervnih
delov in mostov. Lokomotive same pa
je morala tudi sama Čehoslovaška kupo-
vati od Avstrije. Vse češke tovarne de-
lajo sedaj intenzivno in izključno le za
državo. Na vsem potovanju smo kupili
mnogo orodja, da z njim opremimo 7 že-
lezniških delavnic. Avstriji bomo plačali
to blago v avstrijskih kronah in v živilih
v smislu kompenzacijske pogodbe. Čeho-
Slovaški pa v njenih kronah. Čehoslova-
ška vlada je sicer tudi hotela imeti živila,
pa ji nismo ugodili, ker dobi itak za slad-
kor od naše države živila. Čehoslovaška
vlada bo dala Avstriji na razpolago tudi
oni premog, ki ga rabi za popravo naših
lokomotiv.

V Nemčiji bomo dobili na posodo ne-
kaj lokomotiv in bodo tozadevni razgo-
vori v teh dneh končani. Od nemških to-
varn pa prejmemo tudi potrebno orodje,
ki ga drugod ni, mogoče dobiti. Cene pa

na hrbet pa je bil moral nekdo mojemu
davnemu malemu predniku vlti dobro
posodo petroleja ali slične snovi, ki se je
tako zajeda, da sem bil že od daleč ozna-
čen. Pri vratu blize nsem mogel zape-
njati. Kapa je bila taka, da sem si hitro
kupil novo, ker sem se bal za zdravje la-
sišča. Plašča ne bom opisoval. Posamez-
ne podrobnosti bi mi jemale preveč ča-
sa; sicer pa mi ne bi nikdo verjel. Pač pa
želim opozoriti na svoje čevlje, ki jim po-
svetim poseben odstavek.

Čevlja sta si bila tuja kakor smo
si bili tuji mi cesarski vojščaki. Nista bi-
la iz para. Eden je bil kratak in predi ši-
rok, eden pa dolg in ozek. Bili smo na
vežbališču. Dasi sem med ono osmorico,
ki so jo bili zbrali v eden roj, vežbal mo-
da najbolje — saj sem že nekoč nekaj
tednov služil v Gorici pri pehoti — sem
vendar vse pokvaril s svojimi čevlji. Ne-
koliko je kajpada pomagala uspehu tudi
neizvežbana nerodnost tovarišev. — Ne
eden »lün-ksum« ali »ker-tajh« sina
ogrskje puste, ciganskega korporala, ni
bil pravilno izveden. »Ausrihtati« se pa
že celo ni dalo. Vse radi mojih čevljev.
Kajti če mi je cigan velel, da naj zmežm
levo nogo nekoliko naprej, da bo »fu-
špice« vravnane, je pa zadi pri »abzeczih«
manjkalo. In zopet narobe. Radi teh ne-

so v Nemški Avstriji zelo visoke. Nemška industrija dela s polno paro. Krupova tovarna, sedaj predelana v tovarno za lokomotive in vagoni, je zgotovila v decembru prvo lokomotivo, sedaj pa naredi vsak dan po eno in 10 vagonov. Od 15. tm. dalje bodo baje zgotovili dnevno 10 lokomotiv in 100 vagonov. Električno podjetje »A. E. G.« napravi dnevno po 5 lokomotiv in 150 vagonov.

Naglašam pa, da trpi ves svet radi nepovoljnega železniškega prometa.

Sprejet sem bil povsod zelo ljubeznivo. Dunajska vlada polaga veliko važnost na to, da bi živela v kar najboljših odnosih z našo državo. V Pragi pa sem bil posebno prijazen sprejet. Predsednik republike, Masaryk, me ni pozval samo na službeni sprejem, nego sem bil tudi dvakrat njegov gost. Govoril sem potem z ministrom zunanjih zadev, Benešem, in dobil vtis, da hoče Čehoslovaška vlada z nami živeti v najboljši politični in ekonomski zvezi.

Delovanje „Občeslov. obrtnega društva v Celju“.

(Poročal na občnem zboru 1. febr. 1920 tajnik Ignac Založnik.)

Gospoda! Ko Vam podajem poročilo o delovanju Občeslovenskega obrtnega društva za preteklo leto 1919, smatram za potrebno, predvsem spominjati se onih mož iz krogov celjskega obrtništva, ki so dne 24. marca 1893 osnovali društvo. Ni bilo mnogo teh mož in udeležba na osnovnem občnem zboru je bila 28 članov. Toda tem večja čast gre onim maloštevilnim zavednim rodoljubom, ki so v takratnih razmerah ustvarili to prepotrebno stanovsko organizacijo. Gotovo se niso takrat zavedali, da bo društvu dano toliko časa živeti in da bo ta njihov stvar igral v Celju še kedaj tako važno vlogo. Brez dvoma jih je vodila pri njihovem požrtvovalnem delu le ena misel: rešiti vsaj one maloštevilne obrtnike, ki še niso prodali svojega slovenskega prepričanja, rešiti jih za naš ljubljenski slovenski narod.

Hudi dnevi so šli preko celjskega obrtništva, mnogo je imelo naše društvo tekom desetletij pretrpeti pod prejšnjimi Slovencem sovražnim režimom, marsikateri član se je tekom let iz skrbi za svoj vsakdanji kruh, iz strahu pred magistratnimi mogočnejši društvu izneveril, pa prihajali so drugi in društvu gre zasluga, da se število slovenskega obrtništva ni zmanjšalo, in če se tudi ni moglo povečati, da so se vsaj oni možje, ki so ostali društvu zvesti, v narodnostnem boju utrčili, izvežbali in so v danem momentu mogli nastopiti kot izkušeni vodje za pravice slovenske obrti. V kakšnem duhu se je že kar od začetka v društvu delovalo, je razvidno iz zapisnika rednega občnega zbora od 23. junija 1894, kjer se za pisnikar spominja veselih in neveselih dogodkov preteklega leta in omenja drastično značajne obrtnike, »katerim ni na tem, da bi pomagali sami sebi ter si tako pridobili ugled med drugimi stanovci«, in breznačajne, ki »iz strahu pred brezvestnimi mogotci klečepalijo po prahu, ližočim roke in noge, ktere jih bijejo«. Na tem občnem zboru

dostatkov se je roja lotila psihoza; nobenemu povelju se nismo več pravilno odzivali. Še celo »rek—šavt« in oni večno mladi in vedno lepi »solu—dürst« je trpel, i seveda, radi čevljev. Ko sem videl, da je šale dovolj in da se jezi name celo že dobrodušni Bertih, veletrežec iz Trsta, sem šel in sem nadel svoje civilne čevlje ter sem jih v interesu tovarništva žrtvoval blatu in Avstriji.

Početkom marca so nas pa spisali deset črnovojnikov z znakom enoletnikov in so nas poslali v St. Pölten h kadru, da nas vojaški in tehniški docela izobrazijo.

Stali smo pred vsprejemno pisarno, da nas pregledajo in popišejo. Temeljiti pa so bili; to pa, to. Zahtevali so malone dokaz, da sploh živim. In tekom tednov se je to ponovilo nekajkrat. Ko tako stojimo »rajunglit« pride fantiček, rdečellčen kadeč-aspirant in nas opazuje; gleda nas zvedavo, z zanimanjem, ki govori o zavesti dostojanstva »višjega«. Izbere si mene, ki sem mu očitno najbolj ugaljal radi svoje »reprezentabel« vnanjosti in me ogovori z ono davečo milino; katero so se odkivali mladi fičfirči v razgovoru z bolj priletnimi »nižjimi«: »Ti — mi pravi — kako, da nimate

že najdemo ime priznanega prvobornika za pravice slovenskega obrtništva, gospoda Ivana Rebek, kateremu se je takrat poverila naloga, da prirejuje skupno s predsednikom Dragotinom Hribar zabavne večere, ki so prilično isto, kar so sedaj naši znani obrtniški sestanki. Med prvimi sotrudniki najdemo tudi današnje društvenike gospode Ivana Kapus, Štefana Boucon, Josipa Zabukovšek.

Od tega leta naprej vidimo v društvu stajno med prvimi Ivana Rebek, ki je končno na občnem zboru dne 20. svečana 1904 na predlog dr. Kukovca bil izvoljen predsednikom, katero mesto zavzema torej že skoraj 16 let.

S hvaležnim srcem mora vsak prijatelj obrtništva danes z menoj zaklicati onim značajnim možem, ki so tudi v najhujših dneh in v najneugodnejših razmerah budno, neomahljivo stali na braniku za pravice slovenske obrti in tako dovedli društvo, o čegar veliki potrebnosti smo danes bolj prepričani kakor kedarkoli poprej, čez drn in strm do današnje veljave: Slava njim!

Tako ko so se malo pomirili po prevratu jeseni 1918 razburkani duhovi in se je v narodu že za silo ustalila jugoslovanska misel, je naše društvo, ki je med vojno vsled vpoklica večine članov in vsled hudih persekucij, katerim je bil naš narod izpostavljen, kakor druga slovenska društva, moralo začasno ustaviti svoje delovanje — stopilo zopet na polje in spet sklicalo slovensko obrtništvo s pozivom, da v tem času ne drži rok križem, ko je dela v vseh slojih več kakor dovolj. Sestavilo si je na občnem zboru dne 27. svečana 1919 nov, le začasen odbor, ki si je nadel nalogo takoj pričeti z intenzivnim delom in zorganizirati vse domače obrtništvo, da bo koš velikim zadačam, ki jih stavi nova doba na ta stan.

Ni bila majhna ta naloga in gotovo se občni zbor pred enim letom ni zavedal, kakšno veliko delo si je naložil. To je pokazal še le razvoj tekom časa. Popolnoma z nova je društvo moralo pričeti; edina dedščina iz prejšnje dobe je bil imetek blagajne 6 K 69 v in pa društveni zapisnik. Toda podjetnost in pa velika delavoljnost obrtništva je pa privedla do tega, da si je društvo razun lepega ugleda tekom 10 mesecev pridobilo okroglo 100 članov, kolikor jih ni nikdar v 27 letih svojega obstoja imelo in si razun tega še po prometu, ki je za takšno društvo začetkom skoro neverjetno visok in znaša nad 45.000 K, prihranilo prebitka nad 5 1/2 tisočaka, tako da ima danes društvo za nadaljno delo v vsakem oziru dobro podlago.

Organizacijsko delo društva ni obstojalo samo v združenju celjskih obrtnikov, marveč je društvo iskalo članov tudi dalje okrog in jih tudi nekaj pridobilo ter je upati, da bodo ti zunanji člani društvu dobra pomoč pri organiziranju izven-celjskega obrtništva. Društvo je stopilo v stik z vsemi slovenskimi obrtniški organizacijami, ki so se nam po večini rade odzivale, in je na ta način zamoglo delovanje vseh obrtniških organizacij v Sloveniji držati v enakem tiru, nekako izenačiti. Pa ne samo s slovenskimi, tudi s hrvaškimi, srbskimi, bosansko hercegovskimi in

boljših uniform? To je škandal!« Bilo je govorno z glasom, kakor da misli in more kaj ukreniti. »Da, gospod kadet! Škandal je. A to je še mal škandal.« — »Škandal?! Kako misliš to?« »Hm, mislim pač, da so to malenkosti.« Možič je odšel, tovariši so mi pritrjevali, jaz pa sem sklenil, da nam oskrbim dobre monture.

Naslednji dan je bila nedelja. V St. Pöltnu, v mestu s škofijo, veliko garnizijo, vsemi oblastmi in elegantnim svetom nismo mogli hoditi kot zapriseženi capini. Treba nekaj ukreniti.

V nedeljo popoldne grem torej v opisani uniformi in z onimi nebratskimi komisnimi čevlji v najelegantnejšo kavarno tam pri kolodvoru. Pri vходу obstanem, se ozrem na dolgi dvorani in salutiram nekoliko malomarno, nekoliko dostojanstveno in »zašvenbam«, kapo korektno ob hoku, kakor španski grande samozavestno v kot k prazni mizi. Vzbudil sem senzacijo, ki je dosegla višek ko sem skril beraški plašč in pokazal občinstvu petrolejsko liso na hrbtu. Sedel sem naglo za mizo in se skrili za časnik. Slišal me je smeh, ko sem videl izpod čela kako so možji zmačevali z glavami in ko sem čul hihitanje žensk. Videl sem, kako je

dalmatinskimi organizacijami smo stopili v zvezo in si skupno določali enotne smernice svojega dela. Društvo si je znalo s tem svojim nastopom pridobiti vpliv, ki se pri nas v Sloveniji vidno kaže na tem, da se doslej vkljub poskusom ni mogla ustanoviti kakšna druga centrala za slovenske obrtniške organizacije, in da se splošno smatra naše društvo poklicano, da ustvari takšno enotno slovensko obrtniško organizacijo. Mislim, da je danes čas, da o tem spregovorimo in s tem delom začnemo, da se torej naše društvo postavi čimprej na čelo slovenskim organizacijam in v sebi zjedini vsa slovenska obrtniška društva.

Naše društvo se je takoj iz početka zanimalo za preosnovo obstoječih obrtniških zadrug času primerno. Z malimi izjemami so vse obrtne zadruge bile na Spodnjem Štajerskem pod nemškutarskim vodstvom. Tekom nekaterih mesecev se je to spremenilo, predvsem seveda v Celje in tu je naše društvo pridno poseglo vmes in pripravljalo tla novim, slovenskim odborom.

Eno najvažnejših vprašanj, v katerem deluje naše društvo že okrog 10 let, je zadeva samostojne trgovske in obrtniške zbornice za Spodnje Štajersko. To vprašanje se je razpravljalo že pod prejšnjim režimom in bi se bila zbornica takrat že malodane dosegla, ako bi gospoda v Gradcu ne bila v strahu, da pride taka zbornica v slovenske roke. Če se je vedela že takrat ta zahteva uvaževati, se gotovo ne more prezirati danes, ko se zahteva zbornica za mnogo večji okoliš, za slovensko Štajersko, Prekmurje in del Koroške. Društvo je v družbi z Zvezo južnoštajerskih obrtnih zadrug sklicalo za 9. junij 1919 zbor delegatov v celjski Narodni dom, ki je bil vrlo dobro obiskan, in na katerem so se oglašali zastopniki veleindustrije ter trgovske in obrtniške zbornice in Ljubljani proti naši zahtevi, a je vkljub temu zbor prišel do soglasnega sklepa, da je ustanovitev samostojne trgovske in obrtniške zbornice za Štajersko in Prekmurje nujno potrebna, ter je pozval vlado, naj nemudoma izvede dopolnilno volitev članov v obstoječo zbornico, istodobno pa ustanovi začasno ekspozituro ljubljanske zbornice na Štajerskem, iz katere se ima čimprej razviti samostojna zbornica. Društvo je ob raznih prilikah v tej zadevi posredovalo s pismenimi vlogami na našo deželno vlado kakor tudi na ministrstvo za trgovino in industrijo in je večkrat interveniral v stvari naš narodni poslanec dr. Kukovec. Da to vprašanje še do danes ni končno rešeno, je pripisati nasprotovanju ljubljanske trgovske in obrtniške zbornice, ki izkorišča dejstvo, da si nismo na Štajerskem še edini glede sedeža zbornice in skuša na vse mogoče načine zadevo zavleči za toliko časa, da bi se štajerski krogi končno morebiti le zadovoljili z obstoječo ljubljansko zbornico. Imam utis, da se ji to ne bo posrečilo, ker zahteva po lastni zbornici pri nas ostaja od dne do dne glasnejša in vlada potrebo sama uvideva. Značilno je, da je skoro istočasno, ko je ljubljanska zbornica izdala velikanski memorandum zoper ustanovitev posebne štajerske

gospod »Ober« namignil s koncem brk svojim poddanim, naj poizvejo za mojo željo. Vsi so se otepali in zmigavali z rameni, a koncem koncev so delegirali lepo ofracenega piccolo, da me je prišel rešpektno, pa prav od daleč spraševati, če bi morda vendar česa rad. Naročil sem črno.

Tu pa že pride starejši natakak z naročilom: »Gospod dobrovoljec, gospod major tam-le v kotu pravi, da bi prišli k njemu.« Ha, to je pa resna stvar. Odkočin, poskusim hlače vendar nekoliko popustiti, da bodo daljše in odjadram vzdolž v oni kot: »Povelite, gospod major!« »Voljno! . . . Vi ste domobranec, morda celo mojega bataljona?«

»Ne, gospod major; sem telegrafskega polka, a ker je uniforma le provizorna in sem še le prišel, si še nisem našil distinkcije.«

»Katera četa?«

»Osma!«

»Vaš poveljnik je . . .?«

»Gospod nadporočnik Pack.«

»Aha, gospoda poznam . . . Čujte, ljubi prijatelj. Vi izgledate, da bi še strela ne marala udariti v Vas. To je škandal, a Vi ga niste krivi. Imate sicer dražabno pravico, da zahajate tudi v najbolj-

zbornice, takratni podpredsednik deželne vlade dr. Žerjav na obrtniškem sestanku v Celju dne 11. septembra izjavil, da je ustanovitev samostojne zbornice za Štajersko in Prekmurje gotova stvar, in je temu pritržil tudi navzoči zastopnik ministrstva za trgovino in industrijo kabinetni načelnik Jankovič. Mislim, da Vas glede zbornice lahko danes pomirim z izjavo, da nam je tudi po zatrdilo sedanjega predsednika deželne vlade zagotovljena in bo istočasno z razpisom novih volitev v trgovsko in obrtniško zbornico izišla naredba, po kateri se ustanovitev samostojne trgovske in obrtniške zbornice za Štajersko in Prekmurje v principu dovoljuje. Da se je posrečilo to zadevo spraviti do tako ugodnega stanja, je zasluga odločnega nastopa našega društva, v veliki meri pa zasluga našega poslanca dr. Kukovca, ki je zadevi ob vsaki priliki posvečal največjo pozornost. Stvari ne pustimo iz vidika, marveč bomo gledali, da najdemo sporazum z mariborskimi krogi, ki želijo zbornico v Maribor, in tako spravimo vprašanje do ugodnega zaključka.

POLITIČNE VESTI.

Regentova bolezen. Prestolonaslednik je zapustil že posteljo, vendar še ne sme iz sove. Regentovo zdravstveno stanje se vidno boljša. Sprejemanja se še ne vršijo.

Kriza v ljubljanski vladi odgodena. Iz Beograda se poroča, da je z ozirom na nastala nova pogajanja radi ustvaritve koncentracijske vlade, rešitev krize v ljubljanski vladi odgodena. Demisijski predsednika deželne vlade dr. Žerjava še ni sprejeta.

Odgovor opozicije. Dne 3. tm. predpoldne izročila je opozicija predsedniku Narodnega predstavništva dr. Pavloviču svoj odgovor. V istem razklada na dolgo in široko svoje stališče ter končno obljublja, da ne bo motila delovanja parlamenta, ako se setavi koncentracijska vlada, vendar pa odklanja vladino stališče, da bi se ta vlada sestavila brez rezerv in brez osebnih pridržkov.

Se en poskus. Prestolonaslednik Aleksander je sprejel dne 4. tm. ministrskega predsednika Ljuba Davidoviča, kateri mu je poročal o političnem položaju ter izjavil svoje soglasje, da poskuša predsednik Narodnega predstavništva Draža Pavlovič v prihodnjih dneh ugotoviti možnost sklicanja parlamenta, oziroma sestave koncentracijske vlade. V opozicijskih krogih upajo na sestavo koncentracijske vlade, vladni krogi pa trdijo, da se bo morala opozicija ukončiti, če hoče priti v vlado.

Vlada proti komunistovski stavki. — Pred tednom so se polastili komunisti obrata na železnični progi Zaječar—Paračin (med Moravo in Timokom, ob bolgarski meji). Vlada je puč z najostrejšimi sredstvi zatrla. Ker je minister notranjih zadev nato zagrozil komunistom z ostrimi odredbami, so beograjski komunisti zagrozili s protestno generalno stavko. Vlada je pa soglasno sklenila, da nastopi z najostrejšimi sredstvi proti komunistom, ako bi hoteli zapustiti delo v državni in javnosti namenjenih podjetjih, zlasti na železnicah in na pošti.

še lokale, a proslm Vas, izginite danes; ampak takoj. Drugič bo že boljše . . .»

Udarim s petami; bil sem milostno odpuščjen. Prišedši k mizi sem opazil, da mi niso prinesli kave. Predvideli so bli menda moj neslavni konec.

V pondeljek smo imeli koncem službe »befel«. Že je poveljnik ukazal ostopiti, kar se še spomni nečesa. »Enoletniki ostanejo tu«. Aha, smo že skupaj, si mislim; in res. Vprašal nas je, kdo je bil v nedeljo v kavarni. Bili smo kajpada vsi. Nato je vprašal, kdo je bil tam pri kolodvoru. Bilo nas je dvoje, troje. Potem je že gledal samo mene in je poizvedel, kdo je govoril s kakim majorjem. — Bil sem — edini jaz. »To je pa res škandal!« je vzkliknil in nas odpustil.

Se tisti večer smo dobili lepe nove sivkaste uniforme iz dobrega predvolnega sukna. Dali smo si jih okusno predelati in lepo opremili. Drugo nedeljo sem že zopet bil s tovariši v isti kavarni. — Moški civilisti so našim pozdravom prijazno prikimavali, dame pa so se sladko smehljale. Majanja z glavami in hihitanja pa ni več bilo. Bilo je konec škandala.

Londonski pakt ob veljavo. Jugoslavija prinaša izvirno poročilo, da Amerika v svoji noti, katero je izročila mirovni konferenci, odločno nasprotuje nasilju proti Jugoslaviji, posebno pa zavrača sklicevanje na londonski pakt. Anglija, Francija in Italija so ob vstopu Amerike v vojno izjavile, da odstopijo od določil pakta, v kolikor nasprotujejo Wilsonovim načelom. Ta del ameriške note je vzbudil v Parizu veliko senzacijo. Tudi časopisje stopa sedaj na našo stran. Pričakuje se, da bosta Francoska in Anglija prisiljeni, odreči Italiji nadaljno podporo.

Pobitost v Italiji. Zadnje vesti iz Pariza, posebno pa vsebina ameriške note mirovni konferenci provzročajo v italijanskih nacionalističnih krogih veliko pobitost. Vsa javnost je zbegana, bojevitost pojema.

Vojaška konvencija s Čehoslovaško. Zatrjuje se, da se vršijo sedaj razgovori med našo in čehoslovaško državo glede vojne konvencije. Pogajanja potekajo dobro in je pričakovati v kratkem sporazuma.

Begunci iz Odese se nahajajo preko Carigrada na potu v Jugoslavijo. Oblasti se pripravljajo za sprejem ruskih beguncev v naši kraljevini.

Gospodarska in finančna kriza v Franciji. Pariški listi z veliko skrbjo razmotrivajo padanje frankovega kurza in soglasno priporočajo, da bi se zvišala produkcija in zmanjšala uporaba, ker je sicer kriza in socialni polom neizogiben. V pariški okolici baje stavka radi pomankanja premoga 10.000 delavcev.

Finančna zveza narodov. Amerikanski in holandski finančniki so poslali zveznim vladam in nevtralnim državam memorandum, v katerem zahtevajo, da se skliče mednarodna konferenca, ki bi se naj posvetovala, kako obnoviti v celnem svetu finančno ravnovesje. To vprašanje ima tako finančni, kot tudi politični pomen, ker je javnost vedno bolj prepričana, da Zveza narodov ne bo mogla dolgo živeti, še manj pa koristno delovati. Ta finančna zveza bi naj nudila ob sodelovanju Amerike in nevtralnih držav, ki so v vojni obogatele ter imajo dobro valuto, vzajemno pomoč. Ustanoviti bi se potom mednarodnega posojila skupen fond, iz katerega bi dobivale potrebne države posojila, da zopet obnovijo produkcijo in si tako gospodarsko opomorejo, če so sploh zrele za samostojno življenje.

MARIBORSKE NOVICE.

Prodaja vojašnic. Mestni svet mariborski sklenil je v seji dne 29. decembra 1919, da proda vse v mestni oskrbi stoječe vojašnice in druge za vojaške potrebe namenjene zgradbe vojaški upravi za kupnino 7 milijonov kron. Ta sklep se v smislu § 78 občinskega reda mariborskega javno razglašajo in je do 14. tm. podat pri mariborskem magistratu eventualne ugovore.

Shod JDS v Hočah, v nedeljo dne 1. tm. vršil se je ob obilni udeležbi našega občinstva. Videti je bilo, da se tudi v Hočah ljudstvo zaveda in odvrta od klerikalne Kmečke zveze. Zborovalci so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem poslanca Voglarja in dr. Kodermana ter govornikoma živahno pritrjevali.

Na smrt obsojena — porodila. V mariborski kaznilnici čakata na smrt obsojeni mati in hči, ki sta umorili moža oziroma očeta, razsodbe najvišjega sodišča. Te dni je hči porodila zdravega in krepkega dečka.

Sokolstvo.

Celjska Sokolska Župa. Dne 1. svečana 1920 se je vršil v sejni sobi Celjske sokolske telovadnice redni župni občni zbor. Od včlanjenih 24 društev se ga je udeležilo 17 po svojih delegatih. Občni zbor predvsem protestira energično proti vsakemu poizkusu odcepitve Jugoslovanov od države SHS, kakor jo nameravajo usiliti Antanta. Po poročilu funkcionarjev se je izvolilo sledeče župno predsedstvo: Starosta: br. Dr. Gvido Serbec, I. podstarosta: br. dr. Jože Zdošek, II. podstarosta: br. Iv. Taufer, načelnik: br. Lojze Jerin, blagajnik: br. Mirko Meglič, tajnik: br. Bernard Vltavsky, zapisnikar: br. Rado Košec, odborniki: br. Ljudevit Zepič, Franjo Dolžan in Lavoslav Haler, pregld. računov: br. Sirec, Čulek, Senica. Pri slučajnostih se je govorilo o nameravani odcepitvi društev Spodnjega posavja in o njih

prilopitvi k Fonovi Župi v Zagrebu. Razpravljalo se je o udeležbi Celjske župe na Sokolskem zletu v Pragi, pri čem se je povdarjalo, da Savez ni vposlal za Prago predpisanih prostih vaj ter tudi sicer ni dal še nobenih navodil glede udeležbe. Župni zlet se bo vršil najbrže v Zagorju ob Savi v juliju t. l. ob priliki 30. letnice Zagorske-Sokola. Sklenila se primerna sprememba pravil. Izrazila se je želja, da bi poleg Sokolskega glasnika še vedno izhajala časopisa »Sokol« in »Sokolice«. Ako bi pa to iz gmotnih ozirov ne bilo mogoče, se naj izposluje, da bo poseben del Sokolskega glasnika določen za slovenske članke po slov. uredništvom. Vsled drugih nujnih poslov odstopivšemu starosti br. Jože Smertnik-u se je izrekla iskrena zahvala. Zdravo!

CELJSKE NOVICE.

Za sokolski ples v Celju 14. tm. je veliko in vedno večjega zanimanja; vabljeni so vsi sloji, morajo pa biti včlanjeni v kakem narodnem društvu, ki prejme tekem teh dni vabilo. Vnaprej bodi omejeno, da so vabljeni vsi člani in članice sokolskih društev, C.-M. podružnic, pevskih in dramatičnih društev, narodnih čitalnic, trgovskega, obrtnega društva i. t. d. Obлека promenadna, maske oziroma kostumi posebno dobrodošli. — Na svidenje na pustno soboto!

Plesni večer Care Negri je vzbudil toliko senzacijo, da je bilo mestno gledališče do zadnjega mesta popolnoma razprodano. Zlobni jeziki, baje posebno nežnega spola, so trdili, da so privabile Celjane predvsem zapeljive fotografije po izložbah; v obrambo moške časti pa moramo konstatirati, da so v gledališču prevladoval po številu Evine hčerke, nočemo seve raziskovati — iz katerega vzroka. Na vsak način so v hramu umetnosti vsi skupaj pozabili na vse te človeške nagibe in podtikanja ter uživali čisto umetnost, ki nam jo je nudila umetnica. Malo imamo v Celju umetniške vzgoje in višjega duševnega življenja, vendar smo vsi tudi »lajjiki«, že pri prvem plesu čutili, da je še mnogo lepšega na svetu, kakor pa naše vsakdanje življenje in bili smo umetnici hvaležni, da nas je za par trenutkov dvignila v tisti višji svet, ker živi neskaljena lepota brez vsakdanjih skrbi. Proizvajala je točko za točko z dovršeno umetnostjo, z umetniškim čutom vstvarila le živo plesno sliko. Posebno umetniško dovršena sta bila ples kraljice iz Sabe in drama, katero se v zvezi s plesom zamore videti le na velikih odrih. Tudi narodni plesi vzbujali so mnogo nepriljenega priznanja. Posebno priznanje zaslužila njena umetniška nadarjenost in čut, s katerim pretvarja njena duša glasbo v slikovit ples. Spomnili smo se pa, da smo imeli že več takih lepih večerov in lahko bi si privoščili še krasnejše, če bi vedeli ceniti to bogastvo, ki nam je še vse lepše nudijo naši lastni umetniki, pa smo jih že tolikrat žalili s svojo malomarnostjo. Da, zelo žalosten je bil spomin na prazno gledališče, ko sta bila pri nas velika umetnika Ličar in Rijavec, katerega pa tujina tako visoko spoštuje in ljubi njih umetnost. Ali nas morejo res le lepe fotografije zdražiti?

Slabo pojmovanje umetnosti. Neki hudo preizkušeni zakonski mož v Celju je svoji polovici izrazil skromno željo, da bi šel pogledat ples Care Negri, češ, v Celju itak nikoli ničesar ni videti. Da bi jo bili videli milo ženo! Kakor bi jo piknil gad je skočila in ga začela obdelavati z valjarjem za testo, ki je bil ravno pri roki. Hudo je zdelala nedolžnega moža, ki je dal na to sporočiti, da ne more priti na delo, ker ima — špansko. Ker pa je skrb za bojnike kardinalna krščanska čednost, mu deva ona sedaj obkladke in ovitke.

Odkod ti Italijani? Narodna kavarna v Celju je dobila nove goste. V torek večer smo imeli priliko opazovati in poslušati tri mlade ljudi, ki so igrali karambol. Dva dobro oblečena civilista in eden pomorski kadet ali štabni strojnik so se dosledno in glasno zabavali samo italijanski. Mi smo tako liberalni, da nas ne moti, če kdo v Celju celo danes italijanski govori. Motijo nas pa dvomi: Če so oni civilisti naši begunci, so čudni ljudje. Čemu govoré le italijanski? In še bolj nepojmljivo je, kako more oni pomorščak

— najbrže član naše marine — govoriti tudi le italijanski? In če ti ljudje niso naši? ...

Bodite previdni pred psi! Sodni svetnik P. je imel psa, o katerem je živinozdravnik že dolgo trdil, da je stekel. Pred par dnevi je pes ugriznil soprogo g. svetnika. Ta ji je rano takoj izsekal, zdravnik pa je nato dognal, da je pes res stekel in g. svetnik P. se je moral s soprogo nemudoma odpeljati v bolnico v Zagreb.

Paragrafi za ljubezen so se poostriili. Letošnji pust je zapeljiv in marsikoga že glava boli. Kot verni svetovalci in pravi prijatelji vseh stanov in starosti priobčujemo v svrilo vsem luštnim fantom sledečo zgodnico: Janez P. je imel zelo rad Micko K. in ona njega baje še bolj. On ji je nosil cukrčke in druge sladkosti, ona pa njemu cigarete, pa še marsikaj drugega, o čemur kronika molči. Janezek pa se je počasi ohladil, ne pa Micka, vsaj do sodne obravnave ne, ko ga je obtožila in tudi dokazala z zdravniškim spričevalom, da ji je ukradel najsvetejše, kar bi ona za stotisoč ne dala, če ji ne bi obljubil zakona. Janezek se je sicer hrabro branil, tajil, saj baje ne bosta nič zibala, in da ga je Micka zapeljala, ker je prvič ona sama prišla k njemu, pa vse ni nič pomagalo, prisodili so mu pet dni zopora z enim trdim ležiščem. Torej pozor, kdor se boji ričeta! Za devičice iz hotela pa je sedaj tarif najmanj 14 dnij s postom in trdim ležiščem.

Pevsko društvo »Ojka« ima od zdaj naprej vajo za mešan zbor vsak ponedeljek točno ob 20. uri. Odbor.

»K banu Jelačiču« se imenuje »hotel« v Prešernovi ulici v Celju. Žal, da nimamo v državi nikake oblasti, ki bi si pred imenovanjem kakega podjetja ogledala podjetje samo in — lastnika. Tem načinom bi se ubogemu Jelačiču gotovo ne zgodila krivica, da mora s svojim sijajnim imenom razsvetljevati ta temni lokal. Sicer pa slišimo, da je g. Bachó — ki se sedaj izdaja za strumnega Hrvata — za časa majske deklaracije obetal vsakomur, ki je imel vrat za to, vislice in da je za časa zadnjih gremijalnih volitev obljubil »gospodi«, da bo volil nemški, kar je, moško izpolnil: Ne Jelačič, ampak — Khuen — Hedervary!

Še je tu nemškutarija! Pišejo nam: V uradniških hišah še vedno stanujejo na pol zastop brezposelni nemškutarji. naši uradniki pa morajo drago plačevati zaduhle in vlažne luknje. In res jim raste greben! Sodni uradnik Ivanuscha je imel že slovensko vizitko na vratih, sedaj jo je namestil z »k. k. Gerichtsoberoffizial«. Ali moramo res to trpeti?

Poverjenišvo organizacije vojnih invalidov v Celju opozarja svoje člane, da notica v »Novi Dobi« št. 16, z dne 5. svečana 1920 pod naslovom »Protestni shod vojnih invalidov in vdov« ni bila poslana od odbora podpisane organizacije, ampak si je to mistifikacija dovolil najbrže eden tistih gospodov, ki ga je organizacija vsled nerednosti izbacnila iz odbora. Zatorej invalidi, ne pustite se za nos voditi in ne delajte si nepotrebnih stroškov z vožnjo v Celje, kajti shod je popolnoma protipostavno sklican in brez vsake podlage. Protestni shod se ne vrši! — Poverjen. org. vojnih invalidov v Celju.

Aretacije. Naše orožništvo pridno zasleduje zločince vseh vrst. Orožnika gg. Jože Gumzej in Franc Jurič sta izsledila tatinsko družbo, obstoječo iz Franceta Dremel iz okolice Vojnika (26 let), Franceta Arčan, posestnika pri Sv. Miklavžu, občine Škofjavske in njegove žene Marije Arčan, ki so vlomili na večih krajih. Posestniku Bikovškemu iz Straže pri Dramljah so ukradli nad 200 litrov vina, Francetu Tomažiču iz Št. Primoža pri Sv. Jurju ob juž. žel. pa za 26.000 K mesa, slanine in moke. Nekoliko teh reči se je še rešilo. Uzmoviče so zaprli. — Istotako je orožništvo v Gaberji zasačilo nekega Korošca, ki je v službi kot podnarednik na celjskem kolodvoru zakrivil več sleparij. Pošiljal je trgovcem grozilna pisma ter zahteval od njih po večje svote na naslov »dr. Korošec, hotel Union«, češ, da mu je znano, da so verižniki in jih bo sicer ovadil. Neki ženski je obljubil ženitvo, jo zvalil, da je prodala celjo svoje posestvo v konjiškem okraju ter njemu izročila denar, katerega je zapravil Pregovaril jo je tudi, da mu je poslala svoje pohištvo v vagonu v Celje, češ, da se bosta potem poročila: Korošec je

pa pohištvo še pred prihodom žene prodal. Žena je ob vse premoženje. Slepjar je pod ključem. — Nadalje je gospod Gumzej aretirat trojico tatov: Franceta Lastnak (18 letnega fanta) in 48 letnega Franca Rajniš, oba iz Gaberja ter Emeriha Tancer (18 let) iz Zavodne. Ti uzmoviči so kradli konjsko opremo in sploh vse, kar jim je prišlo pod roke, tudi so bili udeleženi pri tatvini električnih naprav in žice, o kateri smo poročali zadnjič. To neumorno prizadevanje našega orožništva, nam bo gotovo v kratkem času pomagalo do potrebne varnosti.

»Vinta in veriga« se imenuje obrambno društvo, ki ga snujejo sleparji, tatovi, tilotapci, verižniki in dražilci. Gre jim baje precej za nohte, a po celjskih kavarnah so še vendar tako varni, da tako stanovsko društvo ni potrebno.

Zgubljeno in najdeno. Zgubila se je zlata damska ura v vrednosti 1000 K, nadalje 100 kronski bankovec; denarnica z vsebino 3000 K in 800 italijanskih lir; konečno 1000 kronski bankovec z nemškoavstrijskim žigom. Najdeno je oddati pri mestnem magistratu v Celju. — Našlo se je: 28. p. m. na Ljubljanski cesti pri drevoredu ena srebrna naročna ženska ura; dne 21. p. m. v Kovaški ulici en ovratnik in dne 24. dec. i. l. v Cankarjevi ulici denarnica z vsebino 3 K 50 v in nekaj neveljavnih znamk. Stvari se dobijo proti dokazu lastninske pravice pri mestnem magistratu v Celju.

DNEVNE NOVICE.

Umazanost. V zadnji številki smo že poročali, da je mauborska sodnija v taknila ki-tikalnega urednika in tajnika »Kmečke zveze«, Žebota, v zavarovalni ni zapor, ker je baje hotel od magistratnega uradnika v Mariboru dobiti za neomejeno svoto vglilni imenik. Žebot je bil samo tri dni v zaporu, vendar pa je prinesla »Straža« že po izpustu jeven poziv na kmete, da naj darujejo za »ubogo« Žebotovo rodbino. Žebot je poleg uredništva stalno nastavljen kot tajnik »Kmečke zveze«, kjer ima prav lepo plačo, povrh tega je skoro vsak dan na shodih po deželi, za kar dobiva dijete in še vso hrano zastop po farovžih. Nadalje je Žebot državni nadzornik nemških posestev pri Št. Ilju, kar mu tudi precej nese. Povrh tega ima Žebot pri Št. Ilju svoje posestvo in v Mariboru lepo hišo ter je kljub tridnevni zaporu dobil gotovo celo plačo v svoji službi. In vendar morajo sedaj kmetje za tega bogatega kmeta, hišnega posestnika in uradnika prispevati, ker je moral tri dni na mariborski sodnji ričet jesti. Doslej je darovala »Straža« za Žebota 100 K, vse iz kmečkih žepov itd. — Torej, kmet je plačal, da bodo tvoji voditelji dobro živeli! Gospoda iz Cirilove tiskarne, ali vae rss ni prav nič sram?

Kaj je z bankami? Veselili smo se lepega razvoja naših bank po prevratu, ker so neobhodno potrebne za razvoj naše industrije in tudi trgovine. Vse so imele obširno in hvaležno polje za delovanje in brez velikih težkoč bi lahko bogatele, četudi bi strogo reelno postopale. Zadnji čas pa se od vsepovsod nunožijo pritožbe nad izrabljanjem in odiranjem občinstva pri popolnoma samovoljni izmenjavi tujih valut. Posebno nad mariborskimi bankami se ljudje zgražajo, ker vse dogovorno skrajno enako nizko izmenjavajo naš in nemški denar ter delajo pri tem ogromne dobičke. Opozarjamo vladno, da posveti temu početju pravočasno svojo pozornost, občinstvo pa prosimo, da nam sproti javlja konkretne slučaje nesolidnosti.

Pijanist Ciril Ličar koncertira te dni s hrvaškimi umetnikom Jurico Tkoličem v Trbovljah in Mariboru. Ali ga ne bi mogli tudi v Celje povabiti?

Učiteljske službe se bodo odslej odhajale le potom razpisa in ne več kratkim putem.

»Aškorčeva čitanka« je razprodana in bo v kratkem izšla v drugi pomnoženi izdaji v založništvu »Omladine«. Tiska jo Zvezna tiskarna v Celju.

Reprezentančno slovensko kopališče v Dubrovniku. »Dubrovnška kopališčna in hotelska akc. družba« bo zgradila v Dubrovniku veliko reprezentančno slovensko kopališče ter je v to svrhu kupila za predvojne cene pri Dubrovniku v Srebrnem na morju 80.000 m² zemljišča v sosednji Kupari 91.000 m² in veliko parno opekarno s 27. tovarnami, gospodarskimi in stanovanjskimi posloplji. Dru-

žba je začasno ustanovljena s kapitalom 2.500.000 čs. kron. V Kupari gradi ob peščenem morskem obrežju začasni hotel s 40. sobami, ki bo že majnika 1920 odprt. V ostalih poslopih bodo razna industrijska podjetja, ki bodo vsa delala predvsem za reprezentančno kopalniško podjetje v Srebrnem, za katero pripravljajo sami prvi češki arhitekti in umetniki načrte. Med ustanovitelji družbe so znani češki in jugoslovanski javni delavci, kakor: prof. Vlaho Bukovac, dr. Melko Čingrija, prof. dr. Rud. Jeglička, prof. Jan Kotera, dr. Jos. Schneider i. dr. To je doslej največje podjetje slovenske vzajemnosti na gospodarskem polju in trdno upamo v njegovo pravno in gmotno prosperiranje!

»Ko je razpadla Avstrija«. Pod tem naslovom prinaša »Jugoslavija« zanimiv podlistek o delovanju naše napredne inteligence med vojno proti Avstriji za osvoboditev Jugoslovancev. Bilo bi zelo dobro, da bi izdali take stvari pozneje skupno v posebni brošuri, ker sicer ne bomo imeli prav ničesar o naših največjih zgodovinskih dogodkih.

Predvojne plače in predvojne cene so v zadnji stavki zahtevali rudarji v Moravski Ostravi. Rekli so, da bodo delali za predvojne plače, če dobe tudi življenjske potrebščine in blago za iste cene. Listi pravijo k temu, da bi bil to jako hiter povratek v mirne čase. To pa bi pomenilo tudi toliko, kot zvišati vso produkcijo na predvojno višino, predvsem zadostno množino surovin, premoga in doseči istočasno tudi takratne delavne aspehe v rudarstvu in industriji sploh. Povišano število rudarjev in veliko manjši uspeh dela pa pričča o nasprotnem. Za vrnitev onih lepih »starih časov« je torej treba predvsem: dela in potrpežljivosti. Časi, ki jih nerazsodne mase že danes zahtevajo, še dolgo ne bodo prišli, posebno pa tedaj ne, če bode sledila stavka za stavko in če ne bode povsod razumevanja za intenzivno delo.

Rimske metode. Praški škof dr. Kordač je dobil iz Rima povelje, da mora takoj razpustiti »Zvezo katoliških duhovnikov«, ki se je izrekla za narodno cerkev. Škofovska konferenca, ki se je nato posvetovala o tem povelju, pa je brzojavno poročala, da tega ni mogoče izvesti iz taktičnih razlogov, da pa bodo skušali »Zvezo« po dijecezah preorganizirati — ali bolje rečeno: indirektno razpustiti.

Ogromne povodnji na Češkem. Toplo vreme minulega tedna je na Češkem nenadoma stalilo toliko snega, da so čez noč stopile reke Morava, Laba in Vltava čez bregove. V Pragi so bila vsa obrežja preplavljena; znani Zovinski otok je bil pod vodo, ravno tako tudi bližnje ulice na Kampi in Mali strani. Nebroj ljudi se je moralo izseliti iz svojih stanovanj in mesto jih je moralo hraniti v ubožni kuhinji. Na nekaterih krajih je voda razjedla tudi železniško progo, v Olomucu je vdrla celo v velikansko mestno elektrarno in jo poplavila. Iz vseh krajev so poročali o ogromnih škodah in neštarih nesrečah.

Prekmurje. Pri poštnem uradu Čankova se je otvorila telefonska centrala brez javne govorilnice za krajevni in medkrajevni promet.

Zdravljenje dijakov v javnih bolnišnicah. Naredba ministrstva za narodno zdravje, s katero se dovoljuje dijakom državnih šol brezplačna oskrba oziroma oskrba po znižani taksii v državnih bolnišnicah, se je s 1. februarjem t. l. razširila tudi na samoupravne občne javne bolnice v Sloveniji. Brezplačna oskrba, oz. oskrba po znižani taksii se nanaša le na najnižji oskrbni razred. V višjem oskrbnem razredu plačujejo dijaki razliko med III. in višjim razredom, oz. poleg tega še polovično oskrbnino III. razreda. Plačuje se desetdnevno v naprej. Na podlagi uradnih poizvedb se določa upravičenost do brezplačne oskrbe ali pa samo do oskrbe po znižani pristojbini. (Naredba deželne vlade za Slovenijo, št. 68 z dne 26. jan. 1920, Ur. list 15/1920.)

Podpora nezaposlencem. Veljavnost nardbe celokupne deželne vlade za Slovenijo glede podpore nezaposlencem z dne 30. septembra 1919, št. 679 Ur. l., se podaljša do 31. marca 1920.

Nemci že zopet zatirajo. Po svetovni vojni so upali tudi lužiški Srbi, ki žive v Nemčiji, da jim zasije narodna svoboda. Oni so že dolgo pred vojno živeli v tesnih stikih s Čehi in je mnogo njih inteligence študiralo v Pragi. Po prevratu so se hoteli priklopiti k Čehoslovaški državi in je bil

zato njih vodja poslanec Arnošt Bart član češke mirovne delegacije. Mirovna konferenca pa je problem lužiških Srbov odstopila teritorialni komisiji, ki ni priznala ozemlja lužiških Srbov Čehoslovaški, ampak Nemčiji. Vsled intervencije Wilsona pa so po dolgih konferencah ta problem v Parizu označili za manjšinsko vprašanje in so vsled tega lužiški Srbi v kompetenci Zveze narodov. Kljub temu pa je Nemčija sedaj postavila poslanca Arnošta Barta radi njegovega delovanja v Parizu kot veleizdajalca pred sodišče, ki ga je tudi obsodilo na tri leta težke ječe v trdnjavi in na izgubo pravice do javnega urada. Zadeva je prišla sedaj na razgovor v češkem državnem zboru in je tam minister zunanjih zadev dr. Beneš izjavil, da bo Čehoslovaška odločno protestirala proti temu nasilju pri Zvezi narodov. — Zopet nov dokaz, da se samo Nemci niso v vojni nič spremenili in še manje naučili.

DOPISI.

Vojnik. Nar. čitalnica uprizori v nedeljo, dne 8. febr. ob 15. uri (3. pop.) v posojilniški dvorani saloigro »Pot do srca«. Tudi prijatelj petja bo ustrezeno. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novih knjig, vabi k obilni udeležbi odbor.

Gotovlje. Tukajšnji diletantje priredijo v nedeljo dne 15. svečana ob 16. uri v dvorani g. Fr. Malgaj veselico. Na sporedu je veseloigra »Doktor Hribars«, petje, tamburanje, šaljiva pošta in prosta zabava. Čisti dobiček veselice se porabi za spomenik padlim vojakom. K prav obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Šoštanj. Dne 3. februarja t. l. se je vršila poroka gospoda Antona Kurnika, kontrolorja v Velenjskem rudokopu, z gospo Milko Ledenik roj. Rajšter. Z ozirom na velike zasluge, ki si jih je stekel g. Kurnik s svojim neutrudljivim delovanjem za društvo Sokol v Šoštanju in za njegov Sokolski odsek v Velenju, kakor tudi kot voditelj številnih narodnih prireditev v obeh krajih — čutimo prijetno dolžnost, da iz srca čestitamo novoporočencema Nevesta, hčerka iz v težkih in srečnih časih dosledno narodne rodbine Rajšter in narodno delavni ženini se bosta gotovo tudi v svojem novem stanu posvetila narodnemu delu — vsled česar veljajo naše čestitke tudi Škalam oz. Velenju na pridobitvi takih narodno vzglednih zakoncev. Ob priliki fantovskega večera g. Kurnika se je nabralo za šoštanjkega Sokola 1237 K.

Slov. Bistrica. G. Daniel Omerzu je zasledil v Zgornji Bistrici na posestvu grofa Attemsa močno žito premoga. — Sternbergerjevo hišo je kupila gospa pl. Kodolič. — »Sokol« so dramii iz zimskega spanja. — Ustanovil se je aprovizacijski odbor javnega in zasebnega uradništva, ki pod vodstvom g. kontrolorja Pirkmajerja prav uspešno deluje.

Slov. Bistrica. Letos je bilo veliko pomanjkanje kuriva, ker je prišlo skrajno malo premoga, pa še tistega se nekako čudno delili. Drva pa lesni trgovci že kar po kilogramih prodajajo in seveda po cenah, ki jih državni uradnik ne zmore. Ako pa ne bo snega, zna biti v bodoče še hujše, ker sedaj niti graščina ne more spravljati drv s Pohorja do drče, ker celo zimo ni snega. S to nevarnostjo naj vsak pravočasno računa in se primerno oskrbi.

Idrija. Zadnji dopis iz našega mesta bil je zelo umesten, zato Vam poročamo tudi nekaj novic iz naših društev. Pred mnogimi leti imeli smo lovski klub, ki se je razšel. Inventar se je izročil nadpoštarju Helmichu v shrambo, dokler se društvo zopet ne oživi. Med vojno je pa ta inventar izginil neznanu kam. Ker je bil več tisoč kron oz. lir vreden, so se začeli zanimati lovci zanj in bo g. nadpoštar moral dati pojasnila. — Enako smo imeli uradniško brašno društvo »Kazino« z zelo dragocenim inventarjem: pohištvo, knjige, instrumente, godala, oder, glasovir in mnogo drugega. Tudi o tem bo gospod nadpoštar Helmich, kot bivši odbornik, imel dati pojasnila, kako se je inventar razdal in društveno imetje likvidiralo v smislu pravil. Ker so se nekateri interesirani bivši člani v zadevi že javili in so se razposlala tozadevna vprašanja tudi nekaterim učiteljicam, potem gg. Pirnatu, Plizaku, Kropaču i. dr., pozivljamo še druge v

Jugoslaviji živeče bivše člane, da se za zadevo pobrigajo in isto s tem temeljito razjasnijo ter posvetijo v nadpoštarjevo smetišče. Ta mož je iskren prijatelj znanega klerikalnega hujskača, kateheta Oswalda in bi oba lahko povedala marsikaj o njunem delovanju v aprovizaciji. Tudi imata na vesti mnogo oseb, posebno med našo mladino, ki je radi njih denunciacij morala med vojno v vojake ali pa v preiskave in po preobratu v italijanske ječe! — Idričanil Ko pridete v Jugoslavijo, pošljite te in slične ljudi v deželno polente, pri nas bi jih dosegel le zapor ali pa bi jih na neljub način povišali! Zato: pometite, dokler je čas!

TRGOVINA, OBRT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Delniška družba združenih plivovaren v Laškem in Žalcu je imela 25. m. t. svoj 17. redni občni zbor. Iz poročila upravnega sveta in iz občnemu zboru predložene bilance sklepamo, da je tudi za to industrijo nastopila ugodnejša doba. Radi izločitve nemško-avstrijskih pivovaren iz našega trga morajo razširiti domača podjetja svoje obrate, da zmorejo zadostiti potrebam konzuma. Delniška pivovarna v Laškem in Žalcu je pričela takoj po političnem prevratu z razširjevanjem svojega obrata, zavedajoč se, da bodo stavljene na njo kot najstarejše narodno podjetje, posebno velike zahteve po njenem blagu. Požurila se je, razširiti svoj obrat tako, da bo podvojila dosedanje produkcije. Občni zbor je sklenil med drugim zvišanje delniške glavnice. Izdanih bode 9000 novih delnic po kurzu K 250.— tel quel in sicer tako, da dobijo lastniki 2 odkolekovanjih prvotnih delnic 5 novih in lastniki prioritentnih delnic na vsako delnico po 2 novi. Prioritetni delničarji so sklenili odstopiti od svojih predpravil glede dividend, vsled česar uživajo odslej vse veljavne delnice enake pravice. — Nadalje je sklenil občni zbor naslednjo razdelitev dividend: Prioritetnim delnicam na kupon št. 10, 11 in 12 po K 8.— in na kupon št. 13 po K 20.— ter prvotnim zloženim delnicam na kupon št. 17 po K 20.— tako da odpade tudi na vsako neodkolekovanjo delnico na kupon št. 17 delna dividenda po K 4.— Vnovčevanje kuponov se bo vršilo potom Posojilnice v Celju, Savinjske posojilnice v Žalcu in Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

Zvišane pristojbine za potne liste. Od 1. svečana naprej je pristojbina za potne liste v naši državi za inozemce zvišana na 10 dinarjev ali 100 jugoslovanskih kron. Avstrijska vlada pa zahteva za svoj visum 4 K 50 v zlatu t. j. 97 jugoslovanskih kron. Sčasoma se bodo torej mogli med Avstrijo in Jugoslavijo samo verižniki prevažati, ki tudi z lahko plačujejo za enkratno vožnjo med Dunajem in Ljubljano v ekspresnem vlaku 1500 K.

Izvoznice za živila v manjšem obsegu bo odslej dajal le odsek za prehrano v Ljubljani in ne več okrajna glavarstva. Prošnje pa je treba vložiti pri slednjih, kolekovanje s frankirano kuverto za odgovor, 10-kronskim bankovcem in popolnoma vidiranim potnim listom. Osebnostne informacije so vnaprej izključene.

Gospodarska komisija deželne vlade za stvarno demobilizacijo v Ljubljani odda 20 hl rumove kompozicije in rumu s 40 do 44% Tralles iz skladišča v Ptujju. Enako se odda zaloga ene cisterne tera, ki se nahaja na postaji državnega kolodvora v Ljubljani. Reflektanti za označeno blago naj vložijo prošnje pri gornjem uradu do 15. febr. 1920 z navedbo ponudnih cen.

Promet z bankovci. Ker so nastali dvomi, ali se morajo sprejemati bankovci, ki nosijo kolko z ravnimi (brezobčastimi) robovi in so opremljeni ponajveč s hrvatskimi žigi, se opozarja, da so vsi bankovci, kolkovani s takimi kolki, veljavni, ako so sicer ti kolki pristni in je kolkovanje pravilno izvršeno. Torej ni nihče upravičen, da zavrača take bankovce. — Predsedstvo delegacije ministrstva financ.

Izvoz sladkorja iz Čehoslovaške je zadnji čas zelo otežkočen in omejen. Še celo lastni državljani dobe za službena potovanja izven države le skrajno malo sladkorja seboj, a moraj oplačati diferenco med domačo in izvozno ceno, ki znaša pri kilogramu 10 K.

Zadnja poročila

Parlament.

Beograd, 5. februarja. Ako se med vlado in opozicijo doseže sporazum, bo vlada sklicala parlament za 15. tm., v nasprotnem slučaju pa bo parlament istega dne razpustila.

Izmenjava kron.

Beograd, 5. februarja. Dne 3. tm. pričela se je izmenjava kron za nove kronsko-dinarske novčanice. Za sedaj pride izmenjava v poštev le v pokrajinah, kjer krona ni bila zakonito plačilno sredstvo.

Srmt.

Beograd, 5. februarja. Oče ministra gosp. Krizmana je umrl v starosti 75 let.

Stavka tiskarskih stavcev.

Beograd, 5. februarja. Zaradi stavke črkostavcev ne bodo danes in jutri izšli nobeni beograjski časniki.

Predsednik deželne vlade v Sarajevu.

Sarajevo, 5. februarja. Podpredsednik deželne vlade v Sarajevu g. Stojanovič došel je v Sarajevo ter se danes podal v Beograd, od koder se vrne v kratkem brzkone kot predsednik deželne vlade v Sarajevu.

Upor italijanske eskadre.

Trst, 5. februarja. Moštvo in častniki italijanskega brodogoja, ki bi naj odplulo proti Reki, so se na morju pobunili in izjavili, da raje preidejo k d'Annunziju, kakor pa da oddajo le en strel proti italijanski Reki. Pomorsko poveljništvo je ekadro odpoklicalo.

Clemenceaujev opomin.

Basel, 5. februarja. L'homme libre piše, da je Clemenceau imel v nedeljo pred svojim odhodom v Egipt zaupen pogovor z Millerandom, v katerem je zahteval, da se določbe mirovne pogodbe natanko izvršijo in da se v vprašanju izročitve vojnih krivcev s strani Nemčije ne sme niti pičice popuščati. Millerand je Clemenceauju obljubil, da bo vlada skrbela po vsej možnosti za strogo dosledno izpeljavo mirovne pogodbe, kakor tudi glede izročitve krivcev.

Volitve na Madžarskem.

Budimpešta, 5. februarja. Ogrski dopisni urad poroča, da je poslanec kršč.-narodne zveze v konferenci z ministrskim predsednikom opozoril tega na dejstvo, da je kršč.-nar. stranka pri volitvah dosegla velikansko večino in sicer 63% vseh oddanih glasov, demokratska stranka je dosegla 19%, neodvisna 2 1/2% in madžarska delavska stranka 1 1/2%.

Nemška pripravljena izročiti vojne krivce.

Berolin, 5. februarja. 8-Uhr-Abendblatt poroča: Danes se lahko reče, da je državni kabinet pripravljen izročiti vojne krivce po listi kakor jih zahtevajo zavezniki ter odstopiti od zahteve, da se isti sodijo v Lipskem. Krivci se bodo izročili neutrelnemu sodišču.

Viljem se hoče sam javiti.

Rotterdam, 5. februarja. Ekscesar Viljem je izjavil nizozemskemu ministru notranjih zadev, da je pripravljen, če nastane vsled njegovega bivanja v Amerongenu za Nizozemsko kaka nevarnost, javiti se sam, vendar ne antanti, ampak Nemčiji ter izroča svojo usodo v roke nemškega naroda.

Pojška zopet mobilizira.

Berolin, 5. februarja. Poljski ministrski svet je sklenil mobilizacijo v pokrajinah, katere so pripadale Poljski od Nemčije. Mobilizirani so vsi moški od 19. do 23. leta. To armado hoče Poljska uporabiti na vzhodu, da se obrani boljševoikov iz Rusije.

Albanija se zahvaljuje Srbiji.

Beograd, 5. februarja. Albanci pošiljajo brzojave in pismene izjave vladi v Beogradu, v katerih govore o hvaležnosti napram srbskemu narodu, s katerim sta prijateljsko ramo ob rami prelivala kri za svobodo svoje domovine. Tega Albanci Srbom ne bodo pozabili in trdno upajo, da bodo njih odnosaji proti Jugoslaviji trajno sporazumni in prijateljski.

Sovjetska Ruska priznava neodvisnost Poljske.

Nauen, 5. februarja. Gazeta Waršavska prinaša iz razgovora v Savonovim, da je sovjetska Rusija pripravljena priznati neodvisno Poljsko v njenih etnografskih mejah in da se ne protivi tudi samostojnosti Finske, nikakor pa ne priznava Ukrajine in Beloruske ter Estonske in Latiške.

RAZNE VESTI.

Dolžnost vojaškega vežbanja v Ameriki. Vojaška komisija ameriškega senata se je izrekla za obvezno vojaško vežbanje vseh moških med 18. in 21. letom.

Zdravniki že tudi stavkajo. Dunajski listi poročajo, da so zdravniki na kliniki zagrozili vladi s stavko, ker imajo premajhno plačo — samo 1800 K mesečno. Vlada se sedaj z njimi pogaja in so zato odložili stavko do marca.

Pater Andrej Hübnik, znani slovaški voditelj, ki je zadnji čas začel paktirati z Madžari, je zbotel in se nahaja sedaj v nekem sanatoriju blizu Prage — seve neprostovoljno.

Bankovce so kolekovali. Naše kolekovanje bankovcev z znakami se je precej posrečilo. Na Češkem pa so že prvotno na ta način kolekovali. Ponarejalci so torej imeli precej časa, da so si izmislili ponarejanje. Praške sodnije so že celo vrsto ljudi obsodile radi tega prestopka. Pretekli teden so obsodili v Pragi 5 nepridipravov, ki se boje dela, radi ponarejanja javnih vrednostnih listin. Kupili so si za 50 K papirja in natiskali za približno 50 tisoč kron kolekov in jih prodajali po gostilnah. Trgovali so prav živahno, bili pa so kmalu aretirani. Dobil je vsak po tri leta in natakarcica dotične gostilne 15 mesecev. Vsi izgubijo tudi voljno pravico.

Wilson gre v Kalifornijo. »Nieuwe Courant« poroča iz Washingtona, da bo predsednik Wilson odpotoval v Kalifornijo, kjer meni ostati dalje časa, da se popolnoma ozdravi. Najbrž se bo naselil v mestu San Diego.

Književnost.

F. M. Dostojevskij: Bele noči. Mali junak. Preložil dr. Vlado Borštnik. Natisnila Zvezna tiskarna v Ljubljani, 1920. M. 8 a 152 str. Cena broš. 10 K, vezane mu izdava 12 K. 10.—12. snoplč »Narodne knjižnice« nam prinaša v dovršenem prevodu Dostojevskega sentimentalni roman »Bele noči« in novelo »Mali junak«. Prvo delo je ljubka povest o sanjarju in nesrečni deklici, zgodba dveh sre, ki iščeta uthe drugo pri drugem v svoji osamelosti, zapuščenosti in nesreči. »Mali junak« je prelestna psihološka shka iz one otroške dobe, ko začne zoreti v človeku nezavestno spoznanje samega sebe, ko se začne porajati spolni nagon s svojimi duševnimi boji. V obeh povestih vidimo, kako je posegel Dostojevskij v človeško dušo in kako mojstersko jo je razgrnil pred našimi očmi v vseh njenih tudi najskrivnejših tresljajih in gibih. Prelagatelj je dodal prevodu življenjepis Dostojevskega in literarno skico o slovenskih prevodih njegovih del. Pričujoča knjiga je nov korak do cilja, namreč do vsega Dostojevskega v slovenskem prevodu.

»Priroda«, popularni časopis hrv. prirodoslovnog društva, broj 1. Sadržaj: J. V. Jensen, Dolazak zime. — N. Plnk, Priroda u zimi. — B. Petronijević, Novo o Arheopteriksi (cirilicom). — O. Kučera, Zvezdano nebo u januaru. — Pabirci. — Razgovori. — Ovim brojem ulazi »Priroda« u svoje deseto godišće. Kako se ovih posljednjih godina uprkos teških brbljaka sve više dizala i osvajala sve veći krug preplatnika, dok nije postala pravi narodni list, želimo, da i dalje tako napreduje. Zato pozivamo sve prijatelje prosvjete, da se preplate i da šire »Prirodu«. Preplata K 20.—, za puške učitelje i diake K 12.—. Članarina hrv. prirodosl. društva K 30.—. Šalje se »Prirodi«, Demetrova ulica 1, Zagreb.

Ante Debeljak: Soluce in sence. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani, 1920. Cena broširani zbirki 8 K, vezani 12 K. Pravkar je izšla v založbi Tiskovne zadruge okusno opremljena pesniška zbirka Ante Debeljaka. Debeljak je najznačilnejši predstavnik tiste moderne smeri v naši liriki, ki v prvi vrsti goji obliko. Vsa njegova zbirka je velk izraz tega stremjenja. Glaven motiv njegovih pesmi je narava, iz katere podala najrazličnejše slike. Zbirka je razdeljena v štiri dele, od katerih prinaša prvi slike iz narave, drugi premišljevanja iz življenja, tretji ljubezenske motive in četrti vtise iz dobe našega narodnega vstajenja. V zbirki je cela vrsta pesmi, kakoršnih slovenska literatura nima mnogo. Zlasti se odlikujejo Solučna pesem, Mladost, Na vlak, Dvorn, Pomladansko razkošje. Ze dolgo nismo prejeli zbirke, ki bi bil apr-

nesla toliko novega v našo liriko. Zato jo toplo priporočamo. Knjiga se naroči pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

Pesmi Simona Jenka izidejo v kratkem v založbi Tiskovne zadruge in sicer v zbirki Slovenski pisatelj. Zbirka, ki jo je uredil dr. Glonar, bo podala vse, kar imamo od Simona Jenka. Istočasno izide tudi šolska izdaja Jenkovih pesmi.

»Demokracija«, socialistična revija, je prenehala izhajati. Na njeno mesto stopi mesečna socialistična revija »Naši zapiski«.

Telefonska šte. uredništva »Nove Dobe« in okrožnega tajništva JDS v Celju je 53.

Št. 640.

Razglas.

Ministerstvo za prehrano in obnovo zemlje je odredilo, da sme izvoznice za manjše količine živil izdajati le odsek za prehrano v Ljubljani.

Mestni magistrat bode v smislu tega odloka dajal izvoznice le do 10. feb. tl. z veljavnostjo do 15. feb. tl.

Pravilno kolekovanje prošnje je v smislu v nadalje veljavne okrožnice št. 1309 z dne 18. okt. 1919 vlagati pri pristojnem političnem okrajnem oblastvu. Izvoznice se bodo dostavile neposredno strankam od Odseka za prehrano.

Vsaka osebna intervencija v zadevi izvoza živil je nemogoča, ker jo bo Odsek za prehrano dosledno odklanjal.

Mestni magistrat celjski, 5. feb. 1920. Za vladnega komisarja: Poljanec I. r.

Trpite na reumatizmu in gih-tičnih bolečinah? Drgnjenje s pravim Fellerjevim Elza-fluidom je takorekoč dobrodejno! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 27 K.

Rabite milo, odvajajočo sredstvo? Fellerjeve prave Elza kroglice izvršujejo svojo dolžnost! 6 skatljic 12 K. — Za gorski sok zoper kašelj in prsne bolečine. 1 steklenica 5 K. Želodec okrepcujoča švedska tinktura, 1 steklenica 12 K. — Omot in poštnina posebej, a najceneje.

Evgen V. Feller, Stubica dolnja, Elsatrg št. 356. Hrvatska. 1590 C 15-4

Kupi se dobro ohranjena omara za obleko. Naslov v upravi lista. 201 1

Poziv!

V sredo, dne 4. tm. si je neki gospod dovolil nepoklicano seči v tuj žep in vzeti 572 K. Pozivlja se ga, da jih takoj vrne, ker je poznan; trije plesalci so ga opazovali in mu torej ni mogoče uiti, edino vrnitev zneska ga obvaruje nadaljnih posledic.

Iščem za takoj **majerja in dobrega slugo.**

Kupiti želim lepo **polpokrito kočijo.** Prodajam dve lepi **junici** (Montafon) radi pomanjkanja hrane. Ponudbe na **»Forsthof« Medlog 14.**

Restavracija Josip Žumer, poprej Koser v Celju, Glavni trg

je zopet otvorjena. Prizadeval si bodem, vsakemu gostu najboljše postreči z dobro kapljico, toplimi in mrzlimi jedili. — Sobe za tujece na razpolago.

204 4-1

Kupujemo OPEKO

Ponudbe se naj izvolijo poslati na **Blocknerjevo anončno ekspedicijo, Zagreb, Jurjevska ul. 31, pod šifro »Opeka 809«.**

203 2-1

Kupim varnostno blagajno 199 2-1

(Wertheimerco). Ponudbe na naslov: **Franjo Kalan, Celje, trgovina premoga.**

Iščem 198 2-1 **kontoristinjo,** večjo enostavnega knjigovodstva. Prednost imajo prošilke z nekoliko praks. Plača po dogovoru. Ponudbe na tvrdko **Franjo Kalan Celje, trgovina s premogom in drvami.**

Tehnična trgovina sprejme takoj **kontoristinjo** zmožno slovenščine in nemščine, stenografije in strojepisja, nadalje **učenca** porabljivega za pisarniška dela. Kratke ponudbe naj se pošljeje na: **Poštni predal 3, Celje.** 197 2-1

Štev. 534. **Razglas.** Ker se je ponovno zvišala cena premogu, se s 1. feb. določa za m³ plina 4 K. Mestni magistrat celjski, 31. jan. 1920. Za vladnega komisarja: Poljanec I. r.

Poziv! Opozarjate se, da imate do nedelje čas prinesiti sukno nazaj, ki ste jo v soboto 31. januarja vkradli na veselci pri Jelenu. Prinesite jo tja, kjer ste jo vzeli, ker drugače se Vas izroči sodišču in v časopisu razglasim Vaše ime. 182 2-2

V nedeljo dne 1. feb. zvečer zgubila se je v hotelu »UNION« na veselci denarnica z vsobino 2000 K vrednosti in sicer 2 bona eden za 600 K, in drugi za 140 K in 1260 K v denarju. Najditelj se prosi, da preda isto proti dobri nagradi na državno policijo. 187 2-2

Gostilna »Branibor«

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuhinjo. Za obilni obisk se priporoča **A. Robek.** 99 104-7

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo Ant. Jolita nast. **Franjo Dolžan Celje** 26 **Kralja Petra cesta 8** nasproti »Belega voja« **Prevezna vsa v stroko spadajoča dela. Izvršitev točna in solidna.**

Jugoslovansko inženirsko podjetje družba z o. z. inženirska pisarna in stavbno podjetje **Ljubljana, Sodna ulica šte. 2. Maribor, Viktringhofova ulica št. 34.** Brzjavni naslovi: **JIP — Ljubljana, — JIP — Maribor.** **Oddelek I.** Projekti, proračuni. Nasvetovanje in zastop. Presoja in stavbno nadzorstvo. **Oddelek II.** Vodne gradbe; izraba vodnih sil; poljedeljska melioracija. **Oddelek III.** Beton, železobeton. Železne konstrukcije. **Oddelek IV.** Železnice, ceste, predori, mostovi. **Oddelek V.** Industrijska in gospodarska poslopja. **Oddelek VI.** Komerčajalno razpečevanje gradiva, orodja in industrijskih tvarin. 51—5

Maks Zabukošek krojaški mojster v Celju Cankarjeva ulica se priporoča za točno in solidno izvršitev oblek za gospode. 11 6

Ivan Ravnikar Celje kupuje po najvišjih dnevnih cenah: laneno seme, suhe gobe, in vosek. 107 100-10

Sedlarska in tapetarska delavnica Iv. Strelec 245 104-93 **Celje, Samostanska ulica šte. 16.**

Sladna kava znamka **»Vardar«** v zavitkih 1/2 in 1/5 kg. 114 Tavnarna: 5-2 **Jovo Gogovič - Nova Gradiška** Zaloga za Slovenijo: Podružnica: **Jov. Gogovič MARIBOR, Glavni trg 21.**

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v založbi: **Marija Baumgartner Gosposka ulica 25** Naročila se izvršujejo točno in solidno.

HOTEL BALKAN

priporoča pravkar došla izborna vina. Dnevno koncerti novodošle kapele. Začetek ob 6. uri.

Pristno ljutomersko, bizeljsko ter haloško staro in novo vino

NA ŠKARPI

Razpošilja tudi po železnici nad 56 litrov. Cene zmerne, blago prvovrstno! Za obilen obisk in naročila se priporoča

84 **Josip Božič** 103
gostilničar in trgovec z vinom, Breg-Celje.

Zopet

ogromno pošiljatev manufakture naravnost iz inozemstva je prejela **tvrdka R. Stermecki v Celju** in sicer volne, tiskanine, cefirja, etamina, batista za ženske obleke, sukna, kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, klota, cvilha, robcev, svile in še mnogo raznega družega blaga, katero se prodaja zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito nizkih cenah. Razen tega vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek po zelo nizkih cenah. Cevlji, ženski, moški in otroški v velikanski izbiri, pristno ročno delo lastnih čevljarjev. Ilustrovani cenik zastoj! Na debelo samo v I. nadstropju.

Mastin.

Enkrat na teden eno pest. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestilna sredstva za krmljenje pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin, dietetično sredstvo za živino je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko enkrat poizkusijo in ga ponovno rabijo. 6 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mescev za 1 prašička ali vola. Ako se Mastin pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naročite po pošti, 5 zavojev Mastina K 20.50 poštne prosto na dom.

Mazilo zoper garje (naftamazilo) uniči pri ljudeh in živini garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpuščaje. Ne smrdi, ne maže perila. 1 lonček 8 K. **Lekarna Trakozoy** v Ljubljani, Kranjsko, zraven rotovža. 57 24-3

Veletrgovina + razpošiljalna
R. Stermecki
Celje - Slovenija.
40

iščem 189 2-1

pekarijo v najem.
Naslov: Dragotin LAH, pekar, V Jaski, Hrvatska.

FRANC KRAMAR

Na debelo in drobno! **CELJE** Na debelo in drobno! 375 52-50

Zaloga igrač, galanterijskega, norimberškega in modnega blaga ter kranjskih izdelkov.

Velika zaloga najboljših stročnic in cig. papirja.

VABILO

na domačo veselico

ki se vrši v nedeljo, dne 8. februarja 1920 v gostilni Čeček v Gaberju naspr. vojašnice.

Za dobra mrzla in gorka jedila, pristno bizeljsko kapljico in prav veselo razpoloženje bo skrbjeno. Za obilen obisk se uljudno priporoča gostilničar

Konrad Čeček 195

Knjigovodjo ali knjigovodkinjo

išče „Kemična tovarna Šoštanj, deln. družba“.

Reflektira se na samostojno moč z večletno prakso v tovarniškem knjigovodstvu.

Vstop čimpreje.

Ponudbe z navedbo zahtevkov pod naslovom: „Kemična tovarna Šoštanj, deln. družba v Šoštanju.“

Knjigarna, umetnine, muzikalije **Goričar & Leskovšek: Celje**

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

POSOJILNICA V CELJU

USTANOV. LETA 1880 **NARODNI DOM** RES. FOND 500.000 K

SPREJEMA hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga **DAJE** posojila na vknjižbe in na menice. **OTVARJA** trgovske in obrtne kredite.

250 **STANJE HRANILNIH VLOG NAD 24.000.000 KRON**

Proti požaru in za življenje zavaruje najkulantneje

BANKA "SLAVIJA"

Zastopnik **Dragotin Gobec**
122 12-2 **Celje, Raziagova ulica 15.**

Hotel pri "Kroni"

Izvrstna vina, vedno sveže pivo in vsak čas toplo in mrzla jedila. Sprejemajo se tudi abonementi. Na razpolago so tudi konjski hlevi.

Za obilen obisk se priporoča **Adolf Kovač.**
1665

Združene veletrgovine

Anton Kolenc, Elsbacher, Cvenket in Ravnikar

v Celju

se priporočajo k nakupu na debelo: žita, mlevskih izdelkov, kolonijalnega in raznovrstnega tu- in inozemskega blaga.

Točasno imajo za oddati: fini špirit, milo, oves, svijsko mast in kisovo kislino.

120 3-3

Zbirni oglasnik **BLOCKNER** Zagreb, Jurjevska ul. 31, Telefon 21-65

Zavod za oglaševanje. Zavod za oglaševanje

Hočete obdržati svojo lepoto?

Hočete imeti kakor baržun mehko kožo? Hočete solčnih peg, mozoljev in egrecov? Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno kožo obvarujočo pomado! Občudovani bodete! Zavidani! 1 lonček 6 K, št. III. močnejše vrste 9 K, k temu Fellerjevo najfinejše lilično mlečno milo 15 K.

Hočete imeti lepe, zdrave lase? Fellerjeva prava Elza Tannochine pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči pihaj pre-rano osivenje. Zabrani plešol! 1 lonček 6 K št. III. 9 K. — Mazilo za brke 1 K 80 v in 2 K 50 v.

Mučijo Vas kurja očesa? Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez bolečin hitro in zanesljivo! Nobenih kurjih očes več! Nobenih žuljev! Nobene trde kožel! Mala škatljica 3 K 50 v, velika škatljica 5 K 50 v.

Želite še kaj? Fellerjeve Elza univalne pastilje (Kolonjske vode) 1 škatlja 5 K. — Fellerjev usipalen prašek proti potenju 1 škatlja 5 K. — Fellerjev mentolni črtik zoper glavo — in zobobol 1 škatljica 3 K 50 v. — Fellerjev Elza Pluid 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici, špeciálni 27 K. — Najboljši parfum z najfinejšim duhom od 8 K naprej. Najfinejši Hoga-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika škatlja 12 K. — Močna Francovka v steklenicah po 6 K in 16 K. Omot in poština 1599 15-8 posebej, a najceneje.

Evgen V. Feller Ijekarna, Stubica Donja, Elza trg št. 356. (Hrvatsko.)

Hočete dobro in poceni kupiti?

Najzanesljivejša ura je Suttner-jeva ura!

Nikelasta, jeklena, srebrna ali zlata ura, vsaka Vas bo zadovoljila! Tudi verižice, prstane in uhane, vsakovrstne darove, in potrebščine, kakor: škarje, nože, priprave za britje, šibčnjake, diamante za rezanje stekla, doze za smodke in cigarete, zapestnice i. t. d.

Vse dobro in poceni najdete v ceniku od:

H. Suttner, Ljubljana št. 983

1600 25-4

